

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВЕТЕРИНАРИЯ ВА
ЧОРВАЧИЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ДАВЛАТ КЎМИТАСИ

ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

САМАРҚАНД ВЕТЕРИНАРИЯ МЕДИЦИНАСИ ИНСТИТУТИ
ХУЗУРИДАГИ ПЕДАГОГ КАДРЛАРНИ ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА
УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ ТАРМОҚ МАРКАЗИ

Рўйхатга олинди:

№ МО 2-209/1023

“2” ноябр 2019й.

“ТАСДИҚЛАЙМАН”

Директор, Кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг
малакасини ошириш тармоқ маркази директори,

А. Юсупов

2 ноябр 2019й.

ВЕТЕРИНАРИЯ

(йўналиши)

“ЮҚУМСИЗ КАСАЛЛИКЛАРНИ ОЛДИНИ ОЛИШ ВА
ДАВОЛАШНИНГ ЗАМОНАВИЙ УСУЛЛАРИ”

модули бўйича

ИШЧИ ЎҚУВ ДАСТУРИ

(Қайта тайёрлаш ва малака ошириш курси ўқув режасидаги VI -
блок “Махсус фанлар” учун)

Мазкур ишчи ўқув дастур “Ветеринария медицинаси (фаолият турлари)” ва “Ветеринария диагностикаси ва лаборатория иши” йўналишлари бўйича олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ марказининг ўқув дастурларига мувофиқ ишлаб чиқилган.

Тузувчи:	Б.Бакиров - Сам ВМИ Ички юқумсиз касалликлар кафедраси мудири, профессор,
Такризчилар:	Б.М.Эшбуриев - Сам ВМИ Хирургия ва акушерлик кафедраси мудири, в.ф.д.
	Исаев М.И. - Самарқанд вилоят ветеринария бошқармаси бошлиқ ўринбосари, в.ф.н.

Ишчи ўқув дастури Самарқанд ветеринария медицинаси институти Илмий кенгашининг 2020 йил -сонли қарори билан маъқулланган.

Илмий кенгаш раиси:
СамВМИ ректори профессор

Х.Б.Юнусов

КИРИШ

Ушбу ишчи-ўқув дастур Ўзбекистон республикаси ва хорижий давлатларнинг олий таълим соҳасида эришган ютуқлари ҳамда орттирган тажрибалари асосида “Ветеринария медицинаси (фаолият турлари)” ва “Ветеринария диагностикаси ва лаборатория иши” йўналишлари учун тайёрланган дастур мазмунидан келиб чиққан ҳолда тузилган бўлиб, у замонавий талаблар асосида қайта тайёрлаш ва малака ошириш жараёнларининг мазмунини тақомиллаштириш ҳамда ветеринария олий таълим муассасалари педагог кадрларининг касбий компетентлигини мунтазам ошириб боришни мақсад қилади.

Жамият тараққиёти нафақат мамлакат иқтисодий салоҳиятининг юксаклиги билан, балки бу салоҳият ҳар бир инсоннинг камол топиши ва уйғун ривожланишига қанчалик йўналтирилганлиги, инновацияларни тадбиқ этилганлиги билан ҳам ўлчанади. Демак, таълим тизими самарадорлигини ошириш, педагогларни замонавий билим ҳамда амалий кўникма ва малакалар билан қуроллантириш, чет эл илғор тажрибаларини ўрганиш ва таълим амалиётига тадбиқ этиш бугунги куннинг долзарб вазифасидир. “Юқумсиз касалликларнинг олдини олиш ва даволашнинг замонавий усуллари” модули айнан мана шу йўналишдаги масалаларни ҳал этишга қаратилган.

“Юқумсиз касалликларнинг олдини олиш ва даволашнинг замонавий усуллари” модули бўйича маъруза ва амалий машғулотларни ўзлаштириш жараёнида тингловчилар ветеринарияда юқумсиз касалликларга ташхис қўйиш, замонавий даволаш ва олдини олиш усуллари, республикада олиб борилаётган илмий-тадқиқотларнинг асосий йўналишлари, ветеринария патологиясидаги янги назариялар ва тамойиллар, аниқланган янги касалликлар, эндемик ва экологик муаммолар ва уларни бартараф этишнинг илмий асослари билан танишадилар. Ветеринария ОТМ-ларида юқумсиз касалликларни ўқитишда замонавий педагогик технологиялардан фойдаланиш усулларини ўзлаштирадилар.

Модулнинг мақсади: Тингловчиларда ҳайвонларнинг юқумсиз касалликларининг олдини олиш ва даволашнинг замонавий усуллари ва уларни янги педагогик технологиялар асосида ўқитиш бўйича зарурий билим, кўникма, малака ҳамда компетенцияларни шакллантириш.

Модулнинг вазифалари:

тингловчиларга

- ветеринарияда юқумсиз касалликларнинг турлари ва асосий сабаблари бўйича замонавий ёндошувлар.
- юқумсиз касалликларга ташхис қўйишнинг замонавий клиник, клиник-ускунавий ҳамда лаборатор усуллари;
- юқумсиз касалликлар бўйича республикамиз ва хорижий ОТМ-ларда олиб борилаётган илмий-тадқиқотларнинг асосий йўналишлари;
- хайвонларда мунтазам учрайдиган юқумсиз касалликларнинг ўзига хос хусусиятларини аниқлаш, уларни эрта аниқлаш, даволаш ҳамда гурухли олдини олиш бўйича эришилган ютуқлар;
- ветеринария патологиясидаги янги назариялар ва тамойиллар;
- эндемик ва экологик муаммолар ва уларни бартараф этишнинг илмий асослари;
- юқумсиз касалликларни замонавий даволаш ва олдини олиш усуллари;
- юқумсиз касалликларни даволашда ишлатиладиган янги фармакологик препаратлар, премикслар ва тўқима препаратлари;
- юқумсиз касалликларнинг олдини олишда хайвонларни тўғимли озиклантири ва диспансерлашнинг ўрни;
- ветеринария ОТМ-ларида юқумсиз касалликларни ўқитишда янги илғор педагогик технологиялардан фойдаланишни ўргатиш.

Кўтилаётган натижалар: Тингловчилар ушбу модул якунида куйидаги билим, кўникма, малака ва компетенцияларга эга бўлиши лозим:

Тингловчи:

- хайвонларнинг юқумсиз касалликларининг олдини олиш ва даволаш бўйича замонавий педагогик, илмий ва амалий тажрибаларни **билиши**;
- хайвонларнинг юқумсиз касалликларини эрта аниқлаш, самарали аниқлаш ва гурухли олдини олишни ўқитиш бўйича таълимнинг янги педагогик технологияларидан фойдаланиш **кўникмаларига эга бўлиши**;
- ветеринария соҳасининг долзарб амалий масалаларини ечишда янги технологияларни қўллаш;
- ветеринария тиббиётида касалликларни аниқлаш, даволаш ва олдини олишда сўнгги йилларда пайдо бўлган замонавий технологиялардан фойдаланиш, янги намунавий услублар, дори ва дори воситаларини қўллаш **малакаларига эга бўлиши**;
- юқумсиз касалликларни аниқлаш, даволаш ва олдини олиш бўйича намунавий илмий технологик жараёнлар ва янги педагогик технологияларни ишлаб чиқиш ва уларни қўллаш **компетенцияларига эга бўлиши лозим**.

МОДУЛНИНГ СОАТЛАР БЎЙИЧА ТАҚСИМОТИ

№	Модул мавзулари	Тингловчининг ўқув юкلامаси, соат				
		Хам-маси	Аудитория ўқув юкلامаси			Чи-қиш дарси
			Жами	Жумладан		
				Назарий	Амалий машғулот	
1	Хайвонларда овқат хазм қилиш тизими касалликларининг олдини олиш ва даволашнинг замонавий усуллари	4	4	2	2	
2	Хайвонларда модда алмашинувининг бузилиши ва жигар касалликларининг олдини олиш ва даволашнинг замонавий усуллари	8	6	2	4	2
3	Хайвонларда респиратор касалликларининг олдини олиш ва даволашнинг замонавий усуллари	4	4	2	2	
Жами		16	14	6	8	2

НАЗАРИЙ МАШҒУЛОТЛАР МАТЕРИАЛЛАРИ

1-мавзу: Махсулдор қорамолларда ошқозон олди бўлимлари касалликларини аниқлаш, даволаш ва олдини олишнинг замонавий усуллари.

2-мавзу: Хайвонларда модда алмашинувининг бузилиши ва жигар касалликларининг эрта ташхиси, самарали даволаш ва гурухли олдини олиш бўйича СамВМИ терапия илмий мактаби олимлари томонидан мустақиллик йилларида эришилган янги илмий назария, тамойил, усул ва технологиялар.

3-мавзу: Хайвонларда респиратор касалликлар этиопатогенези ва клиникасининг ўзига хос хусусиятлари, замонавий ташхис, даволаш ва олдини олиш усуллари.

АМАЛИЙ МАШҒУЛОТЛАР МАЗМУНИ

1-Амалий машғулот. Овқат хазм қилиш тизими касалликлари пайтида хайвонларни замонавий даволаш усуллари ва мавзуни ўқитишнинг янги педагогик технологияси.

2-Амалий машғулот. Модда алмашинуви бузилиши касалликлари пайтида хайвонларни замонавий даволаш усуллари ва мавзуни ўқитишнинг янги педагогик технологияси.

3-Амалий машғулот Жигар касалликларининг замонавий ташхис, даволаш ҳамда олдини олиш усуллари ва мавзуни ўқитишнинг янги педагогик технологияси.

4-Амалий машғулот. Хайвонларда респиратор касалликларни даволаш ва олдини олишнинг замонавий усуллари ва мавзуни ўқитишнинг янги педагогик технологияси.

Ўқитиш шакллари.

“Юқумсиз касалликларнинг олдини олиш ва даволашнинг замонавий усуллари” курси маъруза ва амалий машғулотлар шаклида олиб борилади.

Курсни ўқитиш жараёнида таълимнинг замонавий методлари, педагогик технологиялар ва ахборот-коммуникация технологияларнинг қуйидагича қўлланилиши назарда тутилган:

Маъруза дарсларида замонавий компьютер технологиялари ёрдамида презентацион ва интерфаол педагогик (БББ-технологияси, аклий хужум, Кластер, Венн диаграммаси, Ассесмент техникаси, Блок синови) усул ва технологиялардан фойдаланилади.

Ўтказиладиган амалий машғулотларда техник воситалардан, график органайзерлардан, кейслардан фойдаланиш; гурухли фикрлаш, кичик гурухлар билан ишлаш, блиц-сўровлардан ва бошқа интерактив таълим усуллари қўллаш назарда тутилади.

Баҳолаш мезонлари.

№	Ўқув-топширик турлари	Максимал балл	Баҳолаш мезони		
			Аъло	"Яхши"	"Ўрта"
		2,5	2,2-2,5	1,8-2,1	1,4-1,7
1	Тест синовларини топшириш	0,5	0,4-0,5	0,34-0,39	0,28-0,33
2	Ўқув-лойиха ишларини бажариш	1	0,9-1	0,73-0,89	0,56-0,72
3	Мустақил иш топширикларини бажариш	1	0,9	0,73	0,56-0,7

7. William Rice. Moodle E-Learning Course Development - Third Edition. Paçkt Publishing - ebooks Account; 3 edition 2015. - 350 pp.
8. English for academics. Cambridge University Press and British Council Russia, 2014. Book 1,2.
9. Karimova V.A., Zaynutdinova M.B., Nazirova E.Sh., Sadikova Sh.Sh. Tizimli tahlil asoslari. - T.: "O'zbekiston faylasuflar milliy jamiyati nashriyoti", 2014. - 192b.
10. Yusupbekov N.R., Aliev R.A., Aliev R.R., Yusupbekov A.N. Boshqarishning intellectual tizimlari va qaror qabul qilish. - Toshkent: "O'zbekiston milliy ensiklopediyasi" DIN, 2015. - 572b.
11. Салимов Х.С., Қамбаров А.А. Эпизоотология Тошкент, 2016 й.
12. Бакиров Б. ва бошқ. Ҳайвонлар касалликлари. Маълумотнома. Самарканд. Ф. Насимов Х/К. 2019. 552 Б.

IV. Электрон таълим ресурслари

I. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги:

www.edu.uz.

II. Ўзбекистон Республикаси Алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари давлат қўмитаси: www.aci.uz.

III. Компютерлаштириш ва ахборот-коммуникация технологияларини ривожлантириш бўйича Мувofiқлаштирувчи кенгаш: www.ictcouncil.gov.uz.

IV. Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Бош илмий-методик марказ: www.bimm.uz

V. www.Ziyonet.Uz.

тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 27 июлдаги ПҚ-3151-сонли қарори.

6. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Нодавлат таълим хизматлари кўрсатиш фаолиятини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 15 сентябрдаги ПҚ-3276-сонли қарори.

7. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “2019-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини инновацион ривожлантириш стратегиясини тасдиқлаш тўғрисида”ги 2018 йил 21 сентябрдаги ПФ-5544-сонли Фармони.

8. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги 2018 йил 5 июндаги ПҚ-3775-сонли қарори.

9. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 12 июндаги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” ги ПФ-4732-сонли Фармони.

10. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 26 сентябрдаги “Олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 278-сонли Қарори.

Ш. Махсус адабиётлар

1. Ишмухамедов Р.Ж., Юлдашев М. Таълим ва тарбияда инновацион педагогик технологиялар. – Т.: “Нихол” нашриёти, 2013, 2016. – 279б.

2. Креативная педагогика. Методология, теория, практика. / под. ред. Попова В.В., Круглова Ю.Г. - 3-е изд. – М.: “БИНОМ. Лаборатория знаний”, 2012. – 319 с.

3. Каримова В.А., Зайнутдинова М.Б. Информационные системы. – Т.: Aloqachi, 2017. – 256 стр.

4. Информационные технологии в педагогическом образовании / Киселев Г.М., Бочкова Р.В. - 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Дашков и К, 2018. - 304 с.

5. Natalie Denmeade. Gamification with Moodle. Packt Publishing - ebooks. Account 2015. - 134 pp.

6. Paul Kim. Massive Open Online Courses: The MOOC Revolution. Routledge, 1 edition 2014. - 176 pp.

Мустақил тайёргарлик мавзулари

№	Модул бирликлари бўйича мустақил иш мавзулари	Соатлар миқдори
1	“Хайвонларнинг юқумсиз касалликларининг олдини олиш ва даволашнинг замонавий усуллари” модули бўйича республика ҳамда хориж олимларининг ўқув, илмий-услубий нашрлари ва мақолаларининг тахлили.	2
	Жами	2

АДАБИЁТЛАР

I. Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарлари:

1. Каримов И.А. Ўзбекистон мустақилликка эришиш оstonасида. - Т.:“Ўзбекистон”, 2011.
2. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажакимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга курашимиз. – Т.: “Ўзбекистон”. 2017. – 488 б.
3. Мирзиёев Ш.М. Миллий тараққиёт йўлимизни қатъият билан давом эттириб, янги босқичга кўтарамиз – Т.: “Ўзбекистон”. 2017. – 592 б.
4. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажакимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга курашимиз. – Т.: “Ўзбекистон”. 2017. – 488 б.
5. Мирзиёев Ш.М. Миллий тараққиёт йўлимизни қатъият билан давом эттириб, янги босқичга кўтарамиз – Т.: “Ўзбекистон”. 2017. – 592 б.

II. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. – Т.: Ўзбекистон, 2014.
2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида”ги 4947-сонли Фармони.
3. Ўзбекистон Республикасининг “Таълим тўғрисида”ги Қонуни.
4. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сонли қарори.
5. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва